

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 5. december 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven, militær straffelov og retsplejeloven og om ophævelse af lov om straf for folkedrab og lov om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt

(Visse internationale forbrydelser)

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Javnaðarflokkurinn havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkeparti støtter lovforslaget, der er blevet til på baggrund af det beslutningsforslag om selvstændig kriminalisering af internationale forbrydelser, der blev fremsat af SF i 2023, og som SF har haft en tæt dialog med Dignity om (Forslag til folketingsbeslutning nr. B 27 om selvstændig kriminalisering af internationale forbrydelser i dansk ret, herunder tortur, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden, folketingsåret 2022-23, 2. samling).

Ruslands ulovlige og helt afskyelige angrebskrig mod Ukraine har snart varet i 3 år. Det var bl.a. den krig, der tilbage i februar 2023 fik SF til at foreslå en styrket dansk lovgivning mod krigsforbrydelser og krigsforbrydere gen-

nem en særskilt kriminalisering af tortur, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden i dansk strafferet. Der var i offentligheden rejst tvivl om, hvorvidt alle alvorlige krigsforbrydelser var dækket, og om de var dækket godt nok i dansk lovgivning. Derudover var det alene Italien og Danmark, der som de eneste lande i Europa ikke havde en særskilt kriminalisering af disse alvorlige krigsforbrydelser skrevet ind i deres lovgivning.

Den grundige udredning ved Krigsforbrydelsesudvalget, som fulgte SF's beslutningsforslag, har bekræftet, at der var behov for at få opdateret dansk lovgivning om krigsforbrydelser. Også selv om folketingsdebatten bar præg af, at den danske lovgivning allerede var fin, og at det nok mest var kosmetisk, hvis der skulle ændres noget. Det har dog vist sig, at der var behov for at tilføje en del ny lovgivning.

Men SF bemærker, at lovgivning i sig selv ikke gør det alene. Der skal også efterforskning og indsamling af beviser til.

I Norge har man modsat i Danmark haft en opsøgende tilgang til de ukrainske flygtninge og har registreret 4.000 krigsforbrydelser i forbindelse med krigen i Ukraine. I Danmark har krigsforbrydelser i Ukraine kun kastet tre anmeldelser af sig.

Det viser, at der er behov for en opsøgende indsats fra danske myndigheder. Det er nødvendigt, fordi flygtninge ikke nødvendigvis henvender sig af sig selv, da de ikke nødvendigvis kender lovgivningen eller sproget og samtidig er traumatiserede. Det er utopi at tro, at de bare henvender sig af sig selv.

Så hvis ikke opsporingen og efterforskningen af krigsforbrydelser følger med, er det ligegyldigt med ny lovgiv-

ning. Det bør være næste skridt i kampen mod krigsforbrudelser, som Danmark skal tage hul på.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af: (udvalget)

Til § 1

1) I det under nr. 6 foreslåede *kapitel 13 a* indsættes i § 118 l, nr. 4, efter »karakter«: »som formålene i nr. 1-3«.
[Lovteknisk præcisering]

Til § 3

2) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 334 a, stk. 1, ændres »sager om overtrædelse af straffelovens §§ 210 eller 216-223, § 225, jf. §§ 216-223, eller §§ 231 eller 232« til: »de sager, der er nævnt i § 741 a, stk. 4«, og », jf. § 741 a, stk. 4« udgår.«
[Lovteknisk ændring]

3) Efter nr. 6 indsættes:

»01. I § 745 e, stk. 1, nr. 2, litra a, ændres »kapitel 24 eller« til: »kapitel 24,«.
[Konsekvensændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at ordene »som formålene i nr. 1-3« indsættes efter »lignende karakter« i det foreslåede § 118 l, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6. Der er tale om en lovteknisk præcisering af, at det ifølge § 118 l, nr. 4, udgør et formål omfattet af torturbestemmelsen, at handlingen er udført på baggrund af et formål af lignende karakter som formålene nævnt i § 118 l, nr. 1-3.

Til nr. 2

Der er tale om en lovteknisk ændring, som indebærer, at gengivelsen af den del af det gældende § 334 a, stk. 1, som skal ændres, bliver korrekt.

Til nr. 3

Det foreslås, at der indsættes et nyt ændringsnummer, som ændrer »kapitel 24 eller« til »kapitel 24,« i retspleje-

lovens § 745 e, stk. 1, nr. 2, litra a. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at der med lovforslagets § 3, nr. 7, indsættes et nyt litra c i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, nr. 2.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. oktober 2024 og var til 1. behandling den 5. november 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring som en del af høringen over Justitsministeriets betænkning 1583/2024 om visse internationale forbrudelser, og justitsministeren sendte den 28. juni 2024 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 275 folketingsåret 2023-24. Den 23. oktober 2024 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 7 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 6 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenburg (S) Karin Gaardsted (S) Maria Durhuus (S) Gunvor Wibroe (S) Rasmus Prehn (S)
Lasse Haugaard Pedersen (S) Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Lars Christian Lilleholt (V)
Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU)
Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP) Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd.
Sólbjørg Jakobsen (LA) Mai Mercado (KF) nfmd. Per Larsen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Mette Thiesen (DF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Serdal Benli (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV)
Torsten Gejl (ALT)

Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	24	Radikale Venstre (RV)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	15	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	6